

Kartlegging av jord med mulig forekomst av fremmede frø i Barentsburg

Geir Arnesen og Adrian Pop

**Kartlegging av jord med mulig
forekomst av fremmede frø i
Barentsburg**

Ecofact rapport: 495

www.ecofact.no

Referanse til rapporten: Arnesen, G og Pop, A. 2016: Kartlegging av jord med mulig forekomst av fremmede frø i Barentsburg. Ecofact rapport 495. 10 s

Nøkkelord: Innførte arter, svarteliste, Arktis, Svalbard, karplanter

ISSN: 1891-5450

ISBN: 978-82-8262-493-0

Oppdragsgiver: Trust Arktikugol

Prosjektleder hos Ecofact: Geir Arnesen

Prosjektmedarbeidere:

Kvalitetssikret av: Kristin Sommerseth Johansen

Forside: Russehøymol (*Rumex confertus*) fotografert i Barentsburg (Foto: Adrian Pop).

www.ecofact.no

INNHold

FORORD	1
1 SAMMENDRAG	2
2 INNLEDNING	4
3 BEFARINGER	4
4 RESULTATER	6

FORORD

Denne relativt enkle undersøkelsen har blitt gjennomført på kort varsel i august 2015. Vi takker Ingvild Sæbu Vatn for informasjon og samarbeid.

Tromsø
4. februar 2016

Geir Arnesen

1 SAMMENDRAG

Beskrivelse av oppdraget

Trust Arktikugol arbeider med en ny arealplan for Barentsburg. I den forbindelse har Sysselemanden på Svalbard kommet med en del innspill. Et av disse går på naturmangfold og da hovedsakelig på hvordan en skal unngå uønsket spredning av fremmede arter av karplanter i området. Det er stedvis ganske store forekomster av fremmede arter i Barentsburg. Konkret uttrykkes ønske om detaljert avgrensning av arealer som har forekomst av fremmede arter.

Datagrunnlag

Befaringer i Barentsburg foretatt over to dager i august 2015.

Oppsummering av resultater

Det har blitt avgrenset 37 arealer med forekomster av fremmede karplanter eller med stort potensial for å ha jord med frø av slike. Det aller fleste arealene ligger i den nordlige delen av Barentsburg. Fire avgrensninger ble imidlertid også gjort et stykke sør for tettstedet ved et konstruksjonsområde.

2 INNLEDNING

Driften i Barentsburg har pågått siden 1932, og det bodde på det meste ca 1000 mennesker der på 1970-tallet. For å skaffe mat til befolkningen har det vært en god del husdyrhold som har fått fôr hentet fra det russiske fastlandet. Med foret har det naturlig nok kommet en rekke fremmede arter til Barentsburg. Trust Arktikugol arbeider nå med å lage en ny arealplan for tettstedet. I den forbindelse har sysselmannen kommet med noen innspill på utredningstema som blant annet går på naturmangfold og spesielt hvordan en skal unngå uønsket spredning av de fremmede artene til nye steder.

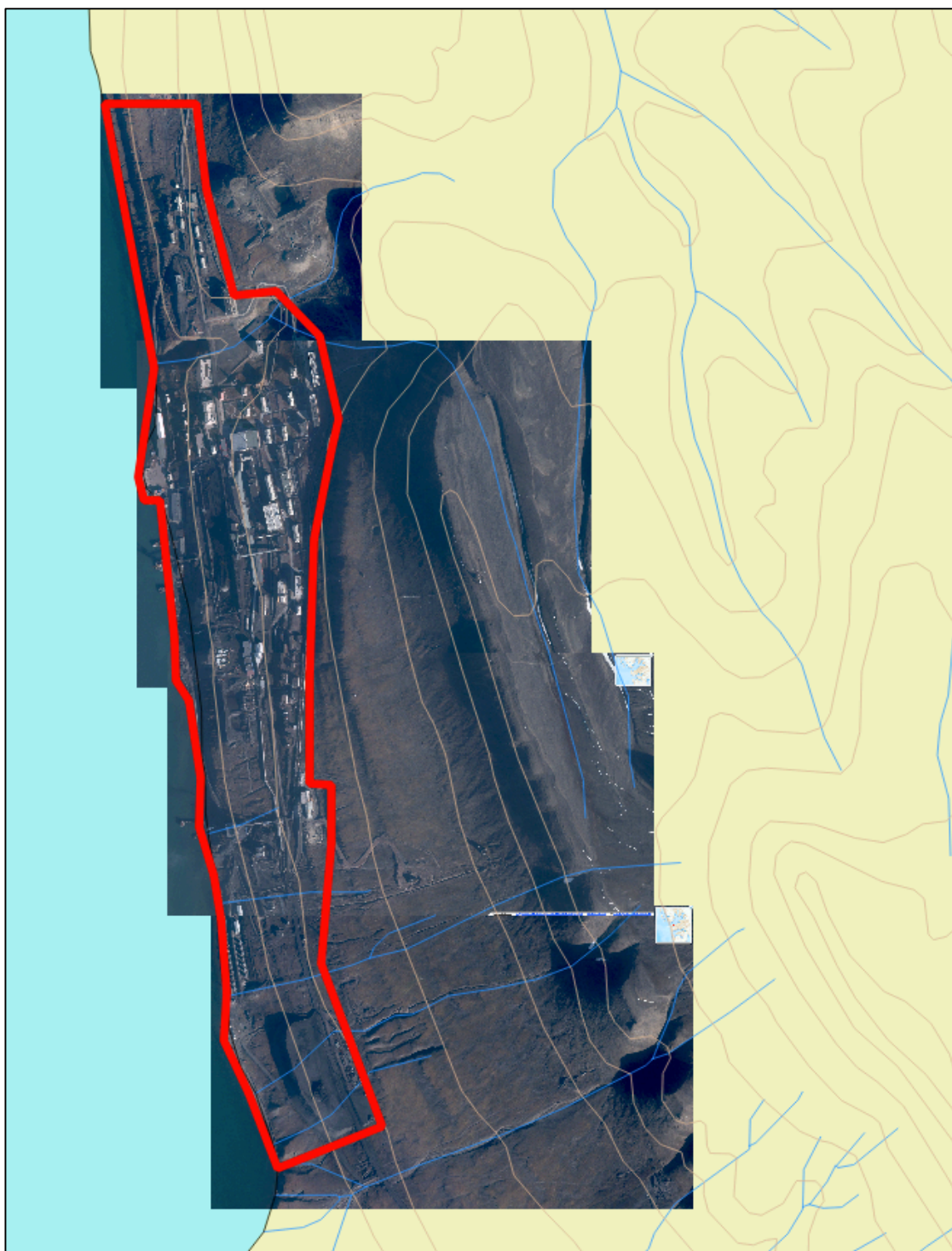
De aller fleste av artene som er spredt med fôr og mennesker i Barentsburg er ikke tilpasset de arktiske forholdene og dør raskt eller spirer ikke i det hele tatt. Et knippe arter har imidlertid etablert seg fast, og noen få av disse har et potensial for å spre seg, spesielt når klimaforholdene på Svalbard endrer seg som følge av de globale klimaendringene. I løpet av utviklingen de siste tiår i Barentsburg har det kommet nye installasjoner på en rekke steder og i den forbindelse har en flyttet på løsmasser. Dette har ført til at det nå er jord med fremmede frø og bestander av fremmede arter på en rekke steder.

Denne undersøkelsen fokuserer utelukkende på påvisning og avgrensning av bestander av fremmede arter og arealer som kan ha jord med frø fra slike arter.

3 BEFARINGER

Søket etter forekomster av fremmede arter og jord med potensial for frø av slike ble begrenset til de bebygde områdene rundt sentrum og rundt installasjoner sør og nord for dette (Fig 1). Befaringene tok utgangspunkt i tidligere dokumentasjoner av fremmede arter i Barentsburg (databaseutskrift fra herbariet i Tromsø). Det ble brukt mest tid rundt tidligere kjente konsentrasjoner for å dokumentere utbredelsen av disse.

I tillegg ble det gjort systematiske befaringer til fots for å dekke hele undersøkelsesområdet. Funn av fremmede arter og jord som så ut til å stamme fra områder som har fremmede arter ble stedfestet med GPS og fotodokumentert.

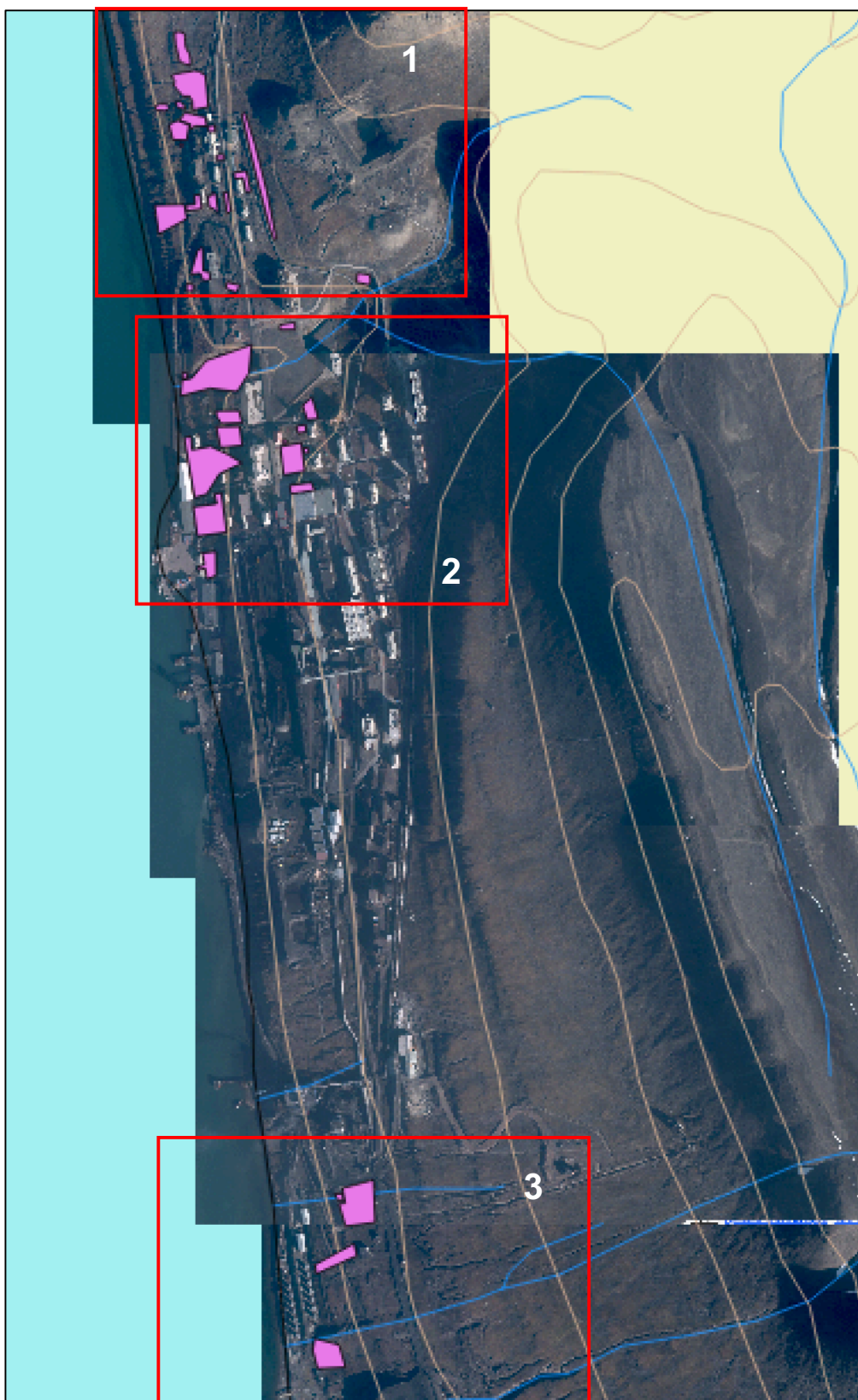

Figur 1. Undersøkt område i Barentsburg er avgrenset med rødt polygon.

4 RESULTATER

Det er mest fremmede arter rundt området det husdyrholdet har pågått, og da spesielt nedstrøms disse. I disse områdene er det også større mangfold av fremmede arter og de som kun overlever kort tid er nesten bare her. Generelt er det likevel ganske tett med forekomster i hele den nordlige bydelen fra ca. havneområdet og nordover (Fig. 2). Rødsvingel er den vanligste innførte arten, men det er også mye vinterkarse, ugrasløvetann og ryllik. Flere steder i dette området er det også flyttet jord rundt omkring som ser ut til å stamme fra området med husdyrhold og ansees derfor å ha stort potensial for frø av fremmede arter.

Også helt i sør av det undersøkte området ble det påvist fremmede arter og jord som kan inneholde frø av slike (Fig. 5).

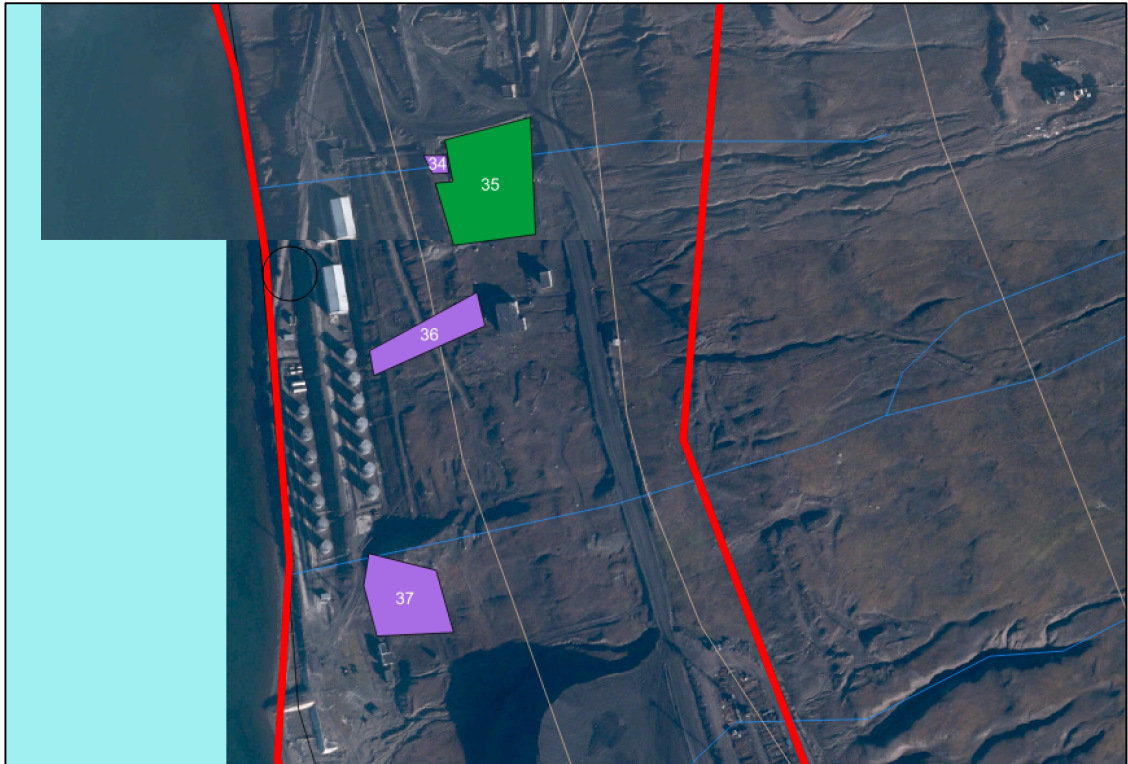
Figur 2. Oversikt over kartutsnitt vist i figur 3-5. Firkant 1 tilsvarer utsnitt vist i figur 3, firkant 2 korresponderer med figur 4 og firkant 3 med figur 5.

Figur 3. Områder med fremmede arter er merket med lilla polygoner. Områder uten observasjoner, men med potensial for frø av fremmede arter er merket med grønt. Se tabell 1 for artslister.

Figur 4. Områder med fremmede arter er merket med lilla polygoner. Områder uten observasjoner, men med potensial for frø av fremmede arter er merket med grønt. Se tabell 1 for artslister.

Figur 5. Områder med fremmede arter er merket med lilla polygoner. Områder uten observasjoner, men med potensial for frø av fremmede arter er merket med grønt. Se tabell 1 for artslister.

Tabell 1. Observasjoner av fremmede arter og andre kommentarer i polygoner angitt i figur 3-5.

Lokalitetsnr (korresponderer med nr. vist i figur 3-5)	Arter	Kommentar
1	Rødsvingel, engsoleie	
2	Rødsvingel, marikåpe, engsoleie, vinterkarse	
3	Vinterkarse	
4	Hundekjeks	To individer
5	Hundekjeks, vinterkarse, rødsvingel, russehøymol	To individer hundekjeks
6	Hundekjeks, marikåpe, hundekveke, rødsvingel, russehøymol, stornesle, storveronika	
7	Rødsvingel	
8	Rødsvingel	
9	Rødsvingel	
10	Hundekjeks	Fjernet av Sysselmanen
11	Engsnelle, rødsvingel, engkarse, ryllik	
12	Ryllik, engkarse, rødsvingel	Spesielt utsatt for invasjon, jord fra husdyrhold
13	Ryllik, engkarse, rødsvingel	Spesielt utsatt for invasjon, jord fra husdyrhold
14	Ingen påvist foreløpig	Spesielt utsatt for invasjon, jord fra husdyrhold
15	Ingen påvist foreløpig	Spesielt utsatt for invasjon, jord fra husdyrhold
16	Vinterkarse, marikåpe, ugrasløvetann	
17	Ryllik, rødsvingel, russehøymol	

Lokalitetsnr (korresponderer med nr. vist i figur 3-5)	Arter	Kommentar
18	Rødsvingel	
19	Rødsvingel	
20	Ingen påvist foreløpig	Jord flyttet hit
21	Ingen påvist foreløpig	Jord flyttet hit
22	Ryllik	
23	Ryllik, rødsvingel	
24	Rødsvingel, ugrasløvetann	
25	Rødsvingel, ugrasløvetann	
26	Rødsvingel	
27	Ryllik, engreverumpe, rødsvingel, engsoleie, reinfann, ugrasløvetann	
28	Rødsvingel, ugrasløvetann	
29	Ryllik	
30	Ryllik	
31	Ingen påvist foreløpig	Mye utskifting av jord
32	Engreverumpe, rødsvingel, ugrasløvetann	
33	Engreverumpe, engsoleie	
34	Vinterkarse	
35	Ingen påvist foreløpig	Konstruksjonsomr. jord kjørt hit fra ulike steder.
36	Rødsvingel	Sur avrenning
37	Rødsvingel	Jord flyttet hit

Figur 6. Ryllik (*Achillea millefolium*) fotografert i Barentsburg. Krypsoleie (*Ranunculus repens*) i bakgrunnen. Foto: Adrian Pop.